

kampanyanın ardından

Denge durumu ya da gri durum olarak ifade edebileceğimiz içinde olduğumuz durum milliyetçi, şoven kesimlerin, MHP, CHP, ordu, yargı kurumlarının inisiyatifi ele geçirmeleri sonucunda gerileyebilir. Bu nedenle batıda siyasi çalışmanın hedefi şovenizmden etkilenmiş kesimlere yönelik süregelen bir demokratik çözüm talebi olmalıdır.

RIDVAN TURAN

Barış ve kardeşlik için Kürt sorununda demokratik çözüm adı altında başlattığımız kampanyamızın İstanbul-Diyarbakır etabı başarıyla sona erdi. Nerelere uğradığımız, hangi durumlarla karşılaştığımız, illerde neler yaptığımız ilişkin bilgileri eylemimiz boyunca tüm kamuoyuyla paylaşmıştık.

Şimdi geldiğimiz noktada iki şey yapmalıyız. Evvela şu ana kadarki eylemli süreci politik ve örgütsel açıdan değerlendirmeliyiz, bir kar zarar hesabı yapmalıyız. Ardından da 12 Eylül ve anayasa ekseninde devam edecek olan çalışmalarımızın planlamasını yapmalıyız.

Hepimizce bilindiği üzere bir siyasal kampanya belli bir zaman aralığında, seçilmiş olan bir konu ekseninde yoğunlaşarak, hedef kitleye yönelik politik teşhir ve ikna çalışmalarını içerir. Yalnızca bununla kalmaz aynı zamanda elde ettiği siyasal sonuçlar üzerinden örgütsel ve politik hattı geliştirmemize ve güçlendirmemize olanak sağlar. Meseleyi bu biçimde ele almak, günlük haber değeri olan bir iş yapmanın daha ötesinde bir perspektifi gerektirir. Bu açıdan kampanyamızın 1. etabının kar zarar hesabının yapılması için böyle bir perspektifle meselenin ele alınması gerekmektedir.

Bizim kampanyamızın esas hedefi Türk halkı başta olmak üzere şovenist ve militarist propagandalardan fazlasıyla etkilenmiş olan kesimler olmuştur. Yürüyüş dahil tüm propaganda materyallerimizle işlemeye çalıştığımız hat, savaş ve çatışma ortamının bir an evvel sona erdirilmesi olmuştur. Barış ve kardeşliğin tek yolunun Kürt sorununun çözümü olduğu, savaş ve inkar yoluyla bu sorunun çözülemeyeceği vurgusu öne çıkarılmıştır. Kürt halkı gibi, esasında Türk halkı da (ve diğer halklar da) savaş yorgunudur. Her iki halk da savaşın ve çatışmanın bitmesini istemektedir. Kürt halkı eşit, adil ve demokratik bir barış istemektedir. Türk halkı ise dün olduğu gibi 'asalım keselim bunların kökünü kazıyalım' edebiyatının sonuç vermediğini açıkça görmüştür.

Ancak bu durum henüz eşit ve demokratik bir çözüm talebini işaret etmemektedir. Savaş istenmemektedir ama PKK'nin "çözülmesi temelinde" bir çözüm (çözüm olmayan bir çözüm) genel kabul görmektedir. Kabul etmek gerekir ki, durum dünkü durum olmasa da, bugünkü durum da yeterli değildir. Bu bir denge durumudur. Şovenizmle zihinleri kirletilmiş kesimler kendiliğinden eşit ve adil bir barış hedefine yönelmeyeceklerdir. Ancak imha zihniyetinden bugünkü noktaya bu kesimler nasıl gelmiş ise, buradan ileriye de öyle gidilebilir.

Denge durumu ya da gri durum olarak ifade edebileceğimiz içinde olduğumuz durum milliyetçi, şoven kesimlerin, MHP, CHP, ordu, yargı kurumlarının inisiyatifi ele geçirmeleri sonucunda gerileyebilir. Bu nedenle batıda siyasi çalışmanın hedefi şovenizmden etkilenmiş kesimlere yönelik süregelen bir demokratik çözüm talebi olmalıdır. İşçi sınıfı kendiliğinden

siyasal bilince ulaşamayacağı gibi, şovenizmden etkilenmiş kesimler de, üzerlerindeki propagandanın etkisiyle kendiliklerinden demokratik bir çözüm hedefine ulaşamayacaklardır. Tam bu konuda zorlayıcı olmak, yol göstermek bizim işimizdir. Kampanyamızda da esas itibarıyla yapmaya çalıştığımız şey budur. Kampanyamızla açıkça barış ve kardeşliğin tek yolunun Kürt sorununun demokratik çözümü olduğunu ilan etmiş olduk. Demokratik çözüm dışında hiçbir "çözümün" barışı ve kardeşliği sağlayamayacağını ifade ettik.

Propagandamızın bir diğer hedefi hükümettir. SDP barış ve demokratik çözüme yönelik tüm çabaları açıktan destekleyeceğini bu kampanyasıyla ilan etmiştir. Barış ve demokratik çözüme yönelik en temel engelin militarizm ve askeri vesayet olduğunu açıklamış ve ordu, MHP ve CHP'nin oluşturduğu sacayağını açıktan ırkçı ve Kürt düşmanı bir ittifak olarak değerlendirmiştir. Bu süreci daha baştan olumsuz ilan eden tüm sol siyasal kurumlara da, tutumlarını gözden geçirmelerini önererek gereken dostça uyarıları yapmıştır.

Bununla birlikte SDP, AKP'nin açılım adı altında sürdürdüğü çalışmaları temkinli karşılamıştır. Hükümetin açılım adı altında başlattığı "tartışma süreci" henüz bitmemiş olsa da bazen başbakanın ve çoğunlukla da içişleri bakanının açıklamalarının Kürt halkı ve barış çevrelerinde hayal kırıklığı yarattığı bellidir. Son günlerde sorun yeniden "terör" ve "son teröristi bitirene kadar.." jargonlarıyla konu-

şulmaya başlanmıştır. SDP açılıma ilişkin çalışmaların barış ve demokratik çözüme evrilmesi için, gerek hükümete baskı yapmaya çalışmakta ve gerekse de kitle propagandasını bu yönde geliştirmektedir. SDP bu konuda açık bir politik mücadele sürdürmekte; başlamış, fakat henüz netlik kazanmamış süreci "barışçı ve demokratik çözüme" evirme yolunda çabalarını artırmaktadır. SDP barış ve demokratik çözüme nasıl ulaşılacağını hükümete bir dosya halinde iletmıştır. SDP bu tutumuyla, "bu işten hiçbir sonuç çıkmaz" diyen sol sekterizmle ve "sorun artık çözüm sürecine girmiştir" diyen sol liberalizmle arasında var olan radikal farkı açıkça sergilemiştir.

Diğer yandan yürüyüşümüzün ilk durağının Ankara olmasının sembolik bir önemi vardır. SDP çözüm noktasında Ankara'yı muhatap görmek istemektedir. SDP daha önce sorunun çözümünün Washington-Ankara-Bağdat-Erbil hattıyla değil, Ankara-Diyarbakır arasında kurulacak bir barış ve kardeşlik köprüsüyle mümkün olacağını söylemiştir. Bu nedenle ilk durak Ankara ve ardından da yine sembolik barış ve kardeşlik köprüsünü kurmak için Diyarbakır olmuştur.

Tüm siyasal çalışmalarımız süresince, işçi sınıfı ve emekçilerin siyasetin esas unsuru olması gerektiğini ve gerçek demokrasiye işçi sınıfının siyasal mücadeleye atılmasıyla ulaşabileceğini ifade ettik.

Kampanyamız bir diğer açıdan örgütsel planda ele alınmalıdır. Bu eylem partimizin

politik prestijini gerek Kürt özgürlük hareketi nezdinde gerekse de diğer barış ve demokrasi güçleri nezdinde güçlendirmiştir. Bu eylem, çözümün tartışıldığı bir evrede Kürt sorunuyla ilgili en çok ses getiren eylem olmuştur. Barış mücadelesine mütevazı bir katkı fakat siyasal planda önemli bir eylem olmuştur. Kampanyamız, partimizin sınıf ve kitleler arasındaki ilişkilerini artırmıştır. Çevre ilişkilerini çoğaltmıştır. Belki hepsinden önemlisi, bu kampanyanın her düzeyine katılan genç yoldaşlarımızın politik temsil yetenekleri gelişmiş ve kadro nitelikleri artmıştır.

Buna karşın kampanya, önemli bir eksikliğini de görmemize olanak sağlamıştır. Bu eksiklik sürekli politik faaliyet yapamamamızdır. Sürekli politik faaliyet sürekli propaganda ve ajitasyon demektir, sürekli hareket demektir, sınıf ve kitlelerle sistemli ilişki demektir ve sistemli büyüyen bir örgüt demektir. Bu nedenle önümüzdeki süreç siyasal kampanyalarımızı süregelenleştirdiğimiz bir süreç olmalıdır.

Kampanyamızın ikinci etabı hakkında...

İçişleri bakanı Beşir Atalay'ın kendi deyimiyle "ara toplamı" basına açıkladığı toplantıda gündemlerinde bir anayasa değişikliğinin olmadığını söylemişti. Bu durum Kürt halkı başta olmak üzere tüm barış ve demokrasi yanlısı kamuoyunda derin bir hayal kırıklığı yarattı. İçişleri bakanının bu vurgusunun politik anlamı Kürt sorununda atılacak adımların anayasal güvenceye sahip olmayacağıdır. Oysa bizler Kürt sorununda demokratik ve barışçıl bir çözümden yanayız. Kürt sorununun çözümünü daha fazla demokraside görüyoruz. Örneğin, Kürtlerin kolektif varlığı, kimliği, dili kabul edilmeli ve temel kolektif haklarının iade edileceği ilan edilmeli derken tüm bu demokratik hakların, demokratik, özgürlükçü, eşitlikçi bir anayasanın güvencesi altına alınması gerekir diyoruz. Yani anayasal güvenceye bağlanmamış göstermelik adımlarla kandırılmak istemiyoruz.

Bu nedenle demokratik anayasa talebi esasen öneme sahip bir taleptir. Demokratik bir anayasa demokrasi meselesinin (Kürt meselesinden, cinsiyet meselesine kadar) "lafzi" olarak değil, "kalbi" olarak kavranmakta olduğunu gösterecektir. Demokratikleşme sürecinin en kesin temeli anayasa olacaktır. Anayasadan bağımsız bir demokratikleşme sürecinin var olması mümkün değildir.

Diğer yandan 29. yıldönümüne, 12 Eylül'ün en çirkin eseri olan 82 anayasasına ilişkin bir tartışmayla girmek anlamlı olacaktır. 29 yıldır yargılanamamış olan bir darbe süreci, el üstünde tutulan darbeci cellatlar ve onların kaleme aldıkları 82 anayasası ile topyekün bir mücadele vermenin zamanı çoktan gelmiştir. Artık tüm demokrasi güçlerinin el birliğiyle bunları tarihin çöp sepetine atmaları gerekmektedir. Aslında bu hesaplaşmada çok gecikmiş durumdayız. Şili darbe döneminde garnizonlarda bulunan tüm askerlerin yargılanmasına ilişkin bir adımı çoktan attı. Biz ise darbecilerin kendilerini hala yargılamadık. 29 yıldır bu toplumu bir maymun kafesinin içinde tutan darbe toplumumuzun azımsanmaz bir kesimi tarafından bilinmiyor. Şaka gibi. O yıl doğanlar 29 yaşına geldi.

Kampanyamızın son etabı 12 Eylül ve anayasa olacak. Bu konuda da parti olarak üzerimize düşen görevleri yapmaya çalışacağız. Bu konudaki görüşlerimizi sınıf ve kitlelerle paylaşacağız, yaygın bir kitle çalışması yapacağız. Barış, demokrasi ve sosyalizm şiarımızı ülkenin dört bir yanına taşımaya çalışacağız. Bu günden tüm yoldaşlarıma kolay gelsin diyorum.

yürüyüşün eskişehir durağı

NURETTİN ALDEMİR

SDP'nin İstanbul'dan başlattığı Barış ve Kardeşlik için Yürüyörüz eyleminin duraklarından biri de Eskişehir oldu. Bir otobüs ile 29 Ağustos günü saat 19.00 sularında Bursa istikametinden Eskişehir'e giriş yapan yürüyüşçüler Eskişehir girişindeki Batıkent Mahallesi'nde bir grup SDP Eskişehir üyesi tarafından karşılandı. Yürüyüşçüler, gece Eskişehir SDP üyeleri tarafından konuk edildi.

Değişik mahallelerde konuk edilen yürüyüşçüler ve Eskişehir SDP üyeleri 30 Ağustos Pazar günü saat 11.00'den itibaren Gar önünde toplanmaya başladı. Saat 12.00 olduğunda dost kurumların temsilcileri ve üyelerinin de katılımı ile yaklaşık yüz kişiyi bulan kitle yürüyüşe geçti. Tek sıra halinde yapılan yürüyüşte Barış ve Kardeşlik için Yürüyörüz pankartı ile SDP bayrakları taşındı.

Yürüyüş boyunca 'Barışa bir ses, çift taraflı ateşkes. Barış, hemen şimdi. Yaşasın halkların kardeşliği. Biji bratiya gelan. Türk, Kürt, Ermeni yaşasın halkları kardeşliği. Susma haykır halklar kardeştir.' sloganları atıldı. Atatürk Caddesi'nden Adalar Porsuk Bulvarını takip eden yürüyüş Adalar Migros önünde son buldu. Yürüyüşü çevrede bulunanlar ilgiyle izlerken yer yer yürüyüşçüleri alkışladı.

Burada Genel Başkan Dr. Rıdvan Turan, yürüyüşün amacını ve Kürt sorununun demokratik ve barışçı çözümü ile demokratikleşme konularında SDP'nin görüşlerini dile getirdiği uzun bir konuşma yaptı. Konuşmasında özetle şöyle dedi: 'SDP ve onun öncülleri on yıllardır Kürt sorununun çözümü için söz söylemektedir. Bu konuda köklü fikirlerimiz vardır. Bizler bu ülkede tüm farklı kül-

türlerin ve inançların kardeşçe yaşayabileceğini biliyoruz. Halkları birbirine düşman etmek isteyenler, akan kandan beslenenler barışa hizmet edemezler. TSK da halkları düşman etmek isteyen politikaların ve uygulamaların sahibidir. TSK vesayeti ve uygulamaları savaşa hizmet etmiştir. Genelkurmay Başkanı haddinizi bilin. Kendi işinize bakın. Başbakan fikri olan söylesin diyor. Fikrimiz var söylüyoruz. Ankara'da bizimle görüşüp görüşmemeleri durumuna göre Hükümetin çözümü gerçekten isteyenlerin fikrine değer verip vermediğini test edeceğiz. Bu ülkede barışı savunmanın bedeli her zaman ağır olmuştur. Buna rağmen biz barışı ve halkların kardeşliğini savunmaya devam edeceğiz.'

Genel Başkan Dr. Rıdvan Turan'ın konuşmasından sonra oluşturulan serbest kürsüden İHD, Eskişehir Barış Meclisi, DISK, DTP, EMEP, EHP temsilcileri sürece ilişkin görüşlerini paylaşarak SDP'nin eylemini, yürüyüşünü içtenlikle desteklediklerini ifade ettiler. Yürüyüş ve basın açıklamaları sırasında Eğitim Sen, SES, BES yöneticilerinden bazıları da SDPlilerle birlikte oldu.

Konuşmaların bitiminde yüz metre ileride bekleyen otobüse kadar yürüyüş devam etti. Bazı SDP Eskişehir üyeleri de gelen yürüyüşçülere dahil oldu ve otobüse binildi. Yürüyüşçüler saat 13.00'te Ankara'ya uğurlandı.

Gündeme duyarlı olan birey ve kurumların eylem sonrası değerlendirmelerinin ortak teması eylemin gündeme denk düştüğü, SDP'nin misyonuna uygun olduğu şeklinde oldu. Eylemin yarattığı coşkunun, yerel medyada tuttuğu yerin olumlu yansımaları 1 Eylül Dünya Barış Günü etkinliklerine de yansdı.